

ning, gør imidlertid dens benyttelse på flere punkter vanskeligere, end det synes nødvendigt. Således findes ingen samlet oversigt over arbejdsvirksomheden og over forplejningen, to af de vigtigste sider i fængselsvæsenet som institution. Skulle de oplysninger, som findes i så henseende ved hver anstalts beretning, benyttes, skulle de først sammenarbejdes. Det samme gælder tilbagefaldet, og dertil kommer for dettes vedkommende, at oplysningerne ikke ere omstændelige nok, hvad der fremgår af det foran meddelte. En klar oversigt i så henseende må dog betragtes som en strafanstaltsberetnings kerne. Tilbagefaldet er prøvestenen for straffesystemerne, for straffuldbyrdelsen (deri også de disciplinære straffes anvendelse). Endelig vil det sikkert være ønskeligt, om benyttelsen af procentvise angivelser fik en større anvendelse. Først og sidst dog en tak for beretningen.

Fr. Stuckenberg.

Den betingede straffedom i Italien.

(Efter Zeitschrift für die g. Strafrechtswissenschaft XIV 1 hefte).

Den 2. marts 1893 har minister *Bonaci* forelagt det italienske deputeretkammer forslag til en lov om den betingede straffedom. I modsætning til andre lande, hvor den betingede straffedom har fremkaldt en litteratur men endnu intet forsøg på dens gennemførelse, har spørgsmålet således i Italien hidført et lovforslag, uagtet institutet dér kun er bleven såre lidet drøftet af videnskaben. Anledningen til det fremkomne forslag er da, som man herefter kunde vente, heller ikke så meget ønsket om en strafferetlig reform som finansielle grunde. Den ny straffelov af 30 juni 1889,

der har afskaffet bagnostraffen og indført et kompliceret system af fængselsstraffe, har nemlig medført saa stærkt forøgede krav på nye og hensigtsmæssige straffeanstalter, at Italiens finansielle status for tiden ikke tillader tilnærmelsesvis at gennemføre dem. De dømtes antal er derfor langt større, end de disponible rum i straffeanstalterne kunne rumme. Disse må således forbeholdes for de langvarige straffe, medens distriktsfængslerne må opbevare alle til kortere straffetid dømte forbrydere. Herved overfyldes imidlertid distriktsfængslerne og nødes til stik imod de mest elementære penitentiære grundsætninger at optage en broget samling af lovovertrædere, varetægtsarrestanter, fanger, der ere dømte for grove forbrydelser, og personer, der hen sættes for ubetydelige politiforseelser. For at hjælpe på denne uheldige tilstand, formindske fangernes antal i fængslerne og derved muliggøre en mere gennemført separation samt endelig undgå det overhåndtagende antal benådningssøgninger, der i Italien er bleven så at sige et almindeligt retsmiddel mod en domfældelse, antages det hensigtsmæssigt at indføre den betingede straffedom.

At der nu herved kan opnaas en betydelig finansiell besparelse, er indlysende, naar man ser, at i 1888 er af 145,583 til frihedsstraffe dømte 91,92 % ikendt fængselsstraffe under 6 måneder, i 1889 af 148,924 92,49 %, i 1890 af 167,814 87,82 %, i 1891 af 188,223 88,97 %. Og om disse korte frihedsstraffe, der fremtræde i et så uhyre antal, erklærer motiverne, at de, efter en snart enstemmig erkendelse, ere ganske utilstrækkelige til at hidføre en forbedring, uagtet de bebyrde finanserne i højere grad end de langvarige. Naar forbrydelsen er et udslag af den hele karakter, er en saadan straf uden al betydning, fordi nogle faa dages eller ugers fængsel næppe føles som en lidelse. For dem, som endnu besidde æresfølelse, er indog udtrædelsen af fængslet som skammen ved det kaudinske åg, men deres tal er kun ringe: for de fleste er de

tilmaalte dage eller uger i fængslet kun en behagelig afveksling.«

I henhold til disse og lignende betragtninger foreslår lovgiveren at tillade udsættelse af straffen ved domme, hvorved *reclusione*, *detenzione* og *arresto**) ikendes, for så vidt straffetiden ikke overskrider 6 måneder. For kvinder og mindreårige kan en betinget dom afsiges, om end straffen når 1 års frihedsberøvelse. Den i stedet for en ikke betalt pengebøde indtrædende *detenzione* og *arresto* kan ligeledes udsættes. Udsættelsen forordnes af dommeren og prøven varer fra 6 måneder til 5 år, indenfor hvilke grænser dommeren bestemmer tiden. Recidivister ere udelukkede fra loven, ligeledes dagdrivere, vagabonder og tiggere samt sådanne, som efter deres forbrydelses natur og deres *vita ante acta* ikke give noget grundet haab om forbedring. I forbindelse med dekretet kan dommeren alt efter de foreliggende omstændigheder anordne særlige forpligtelser, f. ex. at den dømte holder sig borte fra bestemte steder eller vælger et bestemt domicil, som han da ikke maa forlade uden rettens samtykke. Fremdeles pålægges det den dømte inden en vis af retten fastsat termin at betale sagsomkostningerne og give den fornærmede part erstafning. Betales beløbene ikke inden

*) Samtlige disse straffe ere efter den italienske straffelov forbundne med arbejdstvang; *reclusione* er den strængeste, idømmes fra 3 dage til 24 år og skal anvendes på farlige forbrydere; den udstås i celle, såfremt straffetiden ikke overskrider 6 måneder; er den længere, udstås en sjettedel, dog ikke under 6 måneder og ikke over 3 år, i celle, den øvrige tid om dagen i fællesskab med andre fanger under tavshed, og om natten i celle.

Detenzione idømmes ligeledes fra 3 dage til 24 år, men er bestemt for mindre farlige forbrydere; fangen holdes kun i celle om natten og har ret til blandt strafanstaltens arbejder at udvælge det, som bedst stemmer med hans lyst eller foregående sysselsættelser.

Arresto idømmes fra 1 dag til 2 år og er beregnet for mindre lovbrud og politiforseelser, med arbejde om dagen, om natten i celle. Ogsaa her kan gerningsmanden selv udvælge sin sysselsættelse indenfor fængslets arbejder, hvorhos kvinder og mindreårige, som ikke ere recidivister, af dommeren kunne få tilladelse til at udstå straffen i deres egen bolig.

den fastsatte frist, indtræder straffen, med mindre den dømte godtgør at have været ude af stand til at præstere sin skyld.*) Udsættelsen bortfalder ligeledes, såfremt den dømte opfører sig slet i prøvetiden, ikke overholder de ham pålagte særlige pligter eller begår et nyt delikt. Det er statsanklageren, som for den dommer, der i sin tid har afsagt dekretet, andrager paa straffens execution, undtagen hvis domfældte har begået et nyt delikt, i hvilket tilfælde det er den for dette kompetente dommer, til hvem begæringen rettes, og som træffer afgørelsen. Når statsanklageren stiller begæringen på grund af slet opførsel eller brud på de særlige pligter, meddeles det den dømte, og der gives ham lejlighed til skriftlig at forsvare sig. Ved en ny forbrydelse lægges den ny straf til den tidligere og begge udstås, den strængeste først. Bortfalder straffeudsættelsen ikke indenfor den bestemte prøvetid, gælder straffen for udstået. Straffeudsættelsen har ingen indflydelse på dommens almindelige retsvirkninger, men hvis straffen efter suspensivfristens udløb betragtes som udstået, ophører de retlige indskrænkninger, som dommen har bevirket. De processuelle vanskeligheder, spørgsmålet fremkalder, berøres ikke i udkastet. —

Et forslag som det foreliggende er i og for sig ikke egnet til en theoretisk undersøgelse. Den basis, hvorpå det hviler, fritager det for en sådan. Ere landets finansielle vanskeligheder så store, at de nøde samfundet til at erklære sig fallit overfor de krav, retshåndhævelsen stiller til det — og det er jo i virkeligheden på denne erkendelse, forslaget hviler —, så foreligger en nødtilstand, for hvilken man må bøje sig og lade nødvendigheden råde. En løsning af de vanskeligheder, institutet volder teorien, kan under sådanne forhold ikke ventes af forslaget, og herom vil man selv ved en flygtig undersøgelse hurtigt blive overbevist.

*) Jfr. herved § 1, 2. st. i det norske udkast af 21 april d. å. (se nærv. tidsskrift p. 95).

Når således den betingede straffedom tilstedes for alle frihedsstraffe, der ikke overskrider 6 måneder, er dette en mere vidt dreven anvendelse, end man noget sted har tænkt sig og med rette bør tænke sig. Reclusionen og detenzione vare bestemte, den ene for forbrydere, hvis gerninger røbede et lavt og æreløst sindelag, den anden oprindelig for politiske, presse- og affektforbrydelser. Der kan med rette tvistes, om den betingede straffedom er på sin plads ved de sidste forbrydere, der må nødvendigvis være enighed om, at den er ganske malplaceret overfor de første. Netop overfor disse subjektivt grove forbrydere tiltrænger samfundet de aller kraftigste forholdsregler. At indføre den betingede dom for dem betegner en delvis prisgivelse af samfundets interesser, en fornægtelse af strafferettens grundprincipper og en indrømmelse til vilkårligheden. Ganske vist vilde udelukkelse af institutet ved reclusionen komme til at indeholde en uretfærdighed, når dette nemlig skulde være tilladt ved detenzione indtil 6 måneder, men være udelukket ved den korresponderende straf, reclusionen, selv om denne kun lød på nogle få dage. Denne betragtning beviser imidlertid kun, at forslaget overhovedet gaar meget for vidt, og fører snarere til institutets udelukkelse også for detenzione, end til dets udvidelse til reclusionen. Den dybere årsag er rimeligvis kun den, at pladsmangelen i fængslerne gør sig lige stærkt gældende ved begge strafarter! Fremdeles er udkastet blevet stående ved den ulogiske konsekvens, at institutet ikke finder anvendelse ved bødestrafte og *confino* *), uagtet der ikke er ringeste grund til at udelukke den ved disse små straffe, der dog netop kræver fortrinlig hensyntagen. Man mærker klart, at nødtilstanden i fængslerne ikke gør sig gældende ved disse straffe. Men endnu værre bliver det, når udkastet foreskriver,

*) En straf, bestående i et pålæg til den domfældte, om i en tid fra 1 måned til 3 år ikke at tage ophold udenfor en bestemt kommune.

at den betingede domfældelse kan indtræde, når bødeløbet ikke erholdes, og straffen derfor forvandles til detenzione eller arresto. Den betalingsudygtige kommer beneficiet indirekte til gode, den betalingsdygtige må derimod lide straffen! Den dybere grund til denne højst uretfærdige forskel må søges i det ved den subsidiaire strafs indtræden genopvågnede hensyn til manglen på fængsler. — Uheldig forekommer også det overordentlige hensyn, som vises kvinder og mindreårige, idet disse nyde godt af beneficiet, når straffen blot ikke overskrider 1 års frihedsberøvelse. For kvinders vedkommende er en sådan privilegeret stilling i sammenligning med mændenes et brud på retsligheden, der ikke har noget sidestykke i moderne strafferet. Hvad mindreårige angår, er det klart, at det må være en meget stor forbrydelse, der skal skaffe den skyldige så streng en straf, når hensyn tages til alle de strafnedsættelsesgrunde, som allerede på forhånd indrømmes sådanne. Yderligere at give dem en så stor begunstiging, som udkastet foreslår, synes at gå over alle grænser. Forklaringen må formodentlig søges i, at manglerne på fængselsvæsenets område ere endnu føleligere for disse forbryder-kategoriens vedkommende end for voxne mænds!

Udkastet indholder som bemærket ingen oplysning om de processuelle spørgsmål, f. ex. om adgangen til appel; heller ikke findes nogen norm for fremgangsmåden, når flere forbrydelser støde sammen, af hvilke ingen når højere straf end 6 måneder. Tidligere domfældelser for andre forbrydelser end den nu begåede synes ikke at udelukke institutet. Ingen regel findes om det tilfælde, at et tidligere delikt oplyses under strafsuspensionen.

I hvor høj grad man end må ønske den betingede domfældelse anerkendelse og udbredelse, synes det dog, alt vel overvejet, at det italienske udkast må undergå en meget gennemgribende forandring, før det kan akcepteres som en akquisition for den betingede straffedom.

A. G.